Ankenævnet for Forsikring

Den 2. september 2015 blev i sag nr. 87616:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har livsforsikring i PFA Pension. Han klager over, at selskabet har afvist at udbetale erhvervsevnetabsydelser indtil udgangen af 2016. Han klager endvidere over, at selskabet efter hans opfattelse har foretaget utilstrækkelig regulering af ydelsen gennem årene.

Selskabet har udbetalt fulde erhvervsevnetabsydelser siden 17/4 2000 på baggrund af klagerens tilskadekomst ved en trafikulykke. Selskabet har standset udbetalingerne med udgangen af januar 2015 med henvisning til, at klageren fyldte 60 år i november 2014. Selskabet har afvist, at han er overgået til et aftalegrundlag, der giver ret til udbetaling indtil det fyldte 62. år.

Selskabet har efter sagens indbringelse for nævnet anerkendt, at klageren er berettiget til at få sin forsikringsydelse pristalsreguleret, jf. forsikringsbetingelsernes § 11. Selskabet har på den baggrund efterbetalt reguleringer tilbage fra 30/1 2012, idet selskabet har gjort gældende, at krav vedrørende ydelser, der ligger mere end 3 år før indbringelse af sagen for nævnet, er forældede.

Klageren har i klageskemaet, som er modtaget af nævnet den 30/1 2015, anført:

"Sagsfremstilling

Jeg har i mange år haft en Tryghed Nedsat erhvervsevneforsikring hos PFA. Jeg har fået udbetaling siden et biluheld den 17/1 2000. I 2011 ændrede PFA forsikringen til Tab af Erhvervsevne Basis og med udløb ved 62 år.

Uanset forsikringens navn skal udbetalingen opreguleres en gang om året. Det har PFA aldrig overholdt. Fra d. 31-3-2011 og til 28-11-2014 har PFA udbetalt samme beløb. Og fra d. 30-12 2008 og til 28-2 2011 også det samme beløb.

Hvad vil De konkret opnå hos selskabet?
Fortsat udbetaling af min pension frem til d. 31-12-2016.
En opgørelse af min pension fra år 2000 og frem til nu.
Efterbetaling af den pension PFA har snydt mig for med rentetillæg."

I brev af 16/2 2015 fra selskabet til nævnet hedder det:

"Hvori består uenigheden?
Forsikrede klager over

- at PFA Pension har givet afslag på fortsat udbetaling af pension frem til den 31. december 2016 og
- at PFA Pension ikke har reguleret hans udbetalinger hvert år.

Forsikrede ønsker endvidere rentetillæg af de udbetalinger, som han mener at have været berettiget til.

Udløbsdato
Forsikredes police trådte i kraft 1. november 1999. I januar 2000 kommer forsikrede til skade ved et trafikuheld, og PFA Pension har siden udløb af karensperioden den 17. april 2000 udbetalt fuld invalidepension til forsikrede (bilag …).

I september 2011 skrev PFA Pension til forsikrede, at forsikringer af typen Tryghed Nedsat Erhvervsevne tegnet gennem … Bank ændres den 15. januar 2012 (bilag …). I brevet gøres opmærksom på, at forsikredes police fortsætter på de eksisterende vilkår, da policen er under udbetaling. Det oplyses i brevet, at det blot er en forvarsling og at hvis udbetalingerne fra forsikringen ophører af helbredsmæssige grunde, vil forsikrede fra det tidspunkt blive omfattet af ændringerne på forsikringen. Det oplyses også, at forsikrede vil modtage et separat brev, hvis PFA Pension ændrer hans forsikring.

Det er PFA Pensions vurdering, at der er tale om skadevirkning, dvs. at da forsikrede opfyldte betingelserne for udbetaling på det tidspunkt, hvor de nye forsikringsbetingelser trådte i kraft, er han ikke berettiget til de ændringer af forsikringen, som følger af de nye betingelser. Det er endvidere vores opfattelse, at det fremgår utvetydigt af brevet af september 2011 (bilag …), at forsikrede ikke omfattes af disse ændringer, med mindre hans udbetalinger på et tidspunkt stopper, fordi han helbredsmæssigt ikke længere opfylder betingelserne for at modtage udbetalinger.

Da udbetalingerne af invalidepension fra forsikredes police ikke er ophørt pga. bedring i forsikredes helbredstilstand, er han ikke berettiget til at overgå til de nye forsikringsbetingelser.

Det fremgår af de gældende forsikringsbetingelser (bilag …), at forsikringen udløber senest den 14. januar efter at forsikrede er fyldt 60 år. PFA Pension er imidlertid blevet op-

mærksom på, at udbetalingerne er stoppet allerede den 1. januar 2015. Vi vil derfor forlænge udbetalingerne til den 1. februar 2015.

Årlig regulering af udbetalingerne
De gældende forsikringsbetingelser (bilag …) foreskriver ingen regulering af forsikringen, når den er under udbetaling. Forsikrede har derfor ikke i henhold til forsikringsbetingelserne ret til en årlig regulering af sin udbetaling.

Forsikrede har ikke desto mindre fået reguleret sin pension i årene 2001 til 2011. Der er således udbetalt følgende månedlige bruttobeløb:

2000: 10.875
2001: 11.301
2002: 12.022
2003: 12.317
2004: 12.619
2005: 12.928
2006: 13.116
2007: 13.307
2008: 13.501
2009: 13.698
2010: 13.767
2011: 13.836

Fra 2000 til 2001 svarer ændringen til ca. 3,9 %.
Fra 2001 til 2002 svarer ændringen til ca. 6,38 %
Fra 2002 til 2003 svarer ændringen til ca. 2,45 %
Fra 2003 til 2004 svarer ændringen til ca. 2,45 %
Fra 2004 til 2005 svarer ændringen til ca. 2,45 %
Fra 2005 til 2006 svarer ændringen til ca. 1,45 %
Fra 2006 til 2007 svarer ændringen til ca. 1,46 %
Fra 2007 til 2008 svarer ændringen til ca. 1,46 %
Fra 2008 til 2009 svarer ændringen til ca. 1,46 %
Fra 2009 til 2010 svarer ændringen til ca. 0,5 %.
Fra 2010 til 2011 svarer ændringen til ca. 0,5 %.

Da PFA Pension de første mange år har reguleret forsikredes udbetalinger, vurderer vi, at vi har skabt en forventning hos forsikrede om en vis årlig regulering af udbetalingerne. Det fremgår endvidere af PFA Pensions brev til [klageren] fra september 2011, (bilag …), at '...fortsætter din forsikring på de eksisterende vilkår og pris, dog med almindelig prisregulering hvert år.' Vi vil derfor tilbyde forsikrede at fortsætte med en årlig regulering af udbetalingerne med 0,5 % frem til 1. februar 2015 hvor udbetalingerne stopper. Vi vurderer, at en forrentning på 0,5 % er rimelig, fordi den svarer til forrentningen i nyere betingelser for denne type forsikring. Forsikredes udbetalinger i 2009 og 2010 er endvidere forrentet med denne rentesats.

Konklusion
PFA Pension fastholder, at forsikrede ikke er berettiget til de ændringer i forsikringen, der beskrives i brev af september 2011 (bilag …), herunder ændring af udløbsdatoen fra 60 år til 62 år. Vi vil imidlertid igangsætte udbetaling for januar 2015, da forsikrede er berettiget til udbetaling frem til 14. januar 2015. Vi vil derudover tilbyde forsikrede at regulere hans

udbetalinger med 0,5 procent årligt frem til 1. februar 2015, hvor udbetalingerne stopper. Udbetalingerne vil blive forrentet i overensstemmelse med forsikringsaftaleloven § 24."

Klageren har i mail af 22/2 2015 til nævnet bl.a. bemærket:

"PFA har i deres brev af 16. februar 2015 beskrevet de månedlige bruttobeløb i årene 2000-2011. Disse beløb variere en del fra de årsopgørelser jeg har modtaget fra PFA i samme periode. Derfor er det meget svært for mig at vurdere, om jeg har modtaget den korrekte pension gennem årene. Jeg vil derfor gerne have et komplet regnskab for hele perioden fra år 2000 - 31. december 2014."

Selskabet har i brev af 9/3 2015 til nævnet anført:

"Forsikrede beder i mailen om et komplet regnskab for hele perioden fra år 2000 til 31. december 2014.

PFA Pension kan oplyse, at de beløb, som er oplyst i vores brev af 16. februar 2015 er trukket fra vores udbetalingssystem og at der derfor er tale om de reelt udbetalte bruttobeløb. Forsikrede har i alle årene været berettiget til et månedligt bruttobeløb på 10.875 kr., da der ifølge forsikringsbetingelserne ikke er ret til rentetilskrivning. PFA Pension har på trods af dette udbetalt renter til forsikrede, således at beløbet over årene er vokset med næsten 3.000 kr. brutto pr. måned.

PFA Pension har ved vores brev af 16. februar 2015 forsøgt at finde en mindelig løsning på sagen. Set i lyset af forsikredes mail af 22. februar 2015, fastholder vi vores svar og konklusion i brev af 16. februar 2015, men gør subsidiært gældende, at krav der vedrører ydelser der ligger mere end 3 år før indbringelse af sagen for Ankenævnet for Forsikring er forældede, idet der for den enkelte løbende ydelse gælder en 3-årig forældelse, jfr. forældelseslovens §§ 2, 3 og 8."

Af mail af 22/3 2015 fra klageren til nævnet fremgår bl.a.:

"Jeg fastholder mit krav om efter regulering af årlige pensions udbetalinger. Jeg fastholder mit krav om et komplet regnskab for hele perioden fra år 2000 - 31. december 2014.

PFA anfører, at i 2002 har jeg fået udbetalt 12.022 kr. om måneden.
12.022 x 12 = 144.264 kr.
På årsopgørelsen for 2002 står der 136.356 kr.

I 2003 – 12.317 x 12 = 147.804 kr.
På årsopgørelsen for 2003 står der 136.356 kr.

I 2010 – 13.767 x 12 = 165.204 kr.
På årsopgørelsen for 2010 står der 164.376 kr.

Derfor er jeg usikker på, om jeg har fået udbetalt den rigtige pension gennem årene. PFA skal også huske, at der kom højere årlige pensions satser efter over gangen til reglerne for Tab af Erhvervsevne Basis pr. d. 15. januar 2012.

Jeg er meget utryg ved PFA's håndtering af min pensions sag. Det virker som om, at PFA forsøger at snyde sine kunder."

Selskabet har i brev af 13/4 2015 til nævnet oplyst:

> "PFA Pension kan oplyse, at vi i marts 2011 fremsendte et brev til forsikrede med regulering af udbetalingerne tilbage fra januar 2010, brevet vedlægges som bilag ... Når reguleringen på 69 kr. pr. md. x 12 måneder tillægges de 164.376 bliver resultatet 165.204 kr. om året, hvilket stemmer overens med det faktisk udbetalte beløb i 2010, jf. vores brev til ankenævnet af 16. februar 2015. PFA Pension er beklageligvis ikke i besiddelse af brevene tilbage fra 2002 og 2003, men forsikrede har faktuelt fået mere udbetalt end der fremgår af de årsopgørelser han har vedlagt og dette skyldes formentlig efterfølgende reguleringer. Som tidligere oplyst er forrentningen ydet, trods forsikrede ikke efter forsikringsbetingelserne har krav på dette."

Selskabet har i brev af 17/7 2015 til nævnet anført:

> "Ved brev af 1. juli 2015 har Ankenævnet for Forsikring anmodet PFA Pension om selskabets kommentarer til forsikringsbetingelsernes § 11.
>
> § 11 i forsikringsbetingelserne er igennem tiden blevet fortolket og administreret ud fra den overbevisning, at den regulerer forsikringens dækning, når forsikringen ikke er under udbetaling. I nyere betingelser er der indsat særskilte bestemmelser om regulering af forsikringsydelsen, når denne er under udbetalingen. På baggrund af denne fortolkning har PFA Pension hidtil vurderet, at forsikrede ikke efter forsikringsbetingelserne har ret til regulering af forsikringsydelsen, mens den er under udbetaling.
>
> I betragtning af den generelle formulering af bestemmelsen i § 11, er det imidlertid PFA Pensions vurdering, at den hidtidige fortolkning er for snæver, hvorfor vi i den konkrete sag vil efterudbetale forskellen mellem pristalsreguleringen og det faktisk udbetalte tilbage fra 30. januar 2012 og frem til nu. Perioden forud for 30. januar 2012 er forældet, jf. vores brev af 13. april 2015, 4. afsnit.
>
> Vi vedlægger kopi af brev til forsikrede om efterudbetalingen.
>
> Det er PFA Pensions vurdering, at der herefter alene udestår spørgsmålet om policens udløbstidspunkt. Vi fastholder, at forsikringsdækningen ophører d. 14. januar efter forsikrede er fyldt 60 år, dvs. d. 14. januar 2015, jf. forsikringsbetingelsernes § 13."

Nævnet har fået forelagt yderligere korrespondance fra parterne.

Af brev af september 2011 fra selskabet til klageren fremgår:

> **"Orientering om fremtidig ændring af din forsikring**
> Du har gennem Jyske Bank tegnet en Tryghed Nedsat Erhvervsevne forsikring.
>
> Den 15. januar 2012 ændrer vi alle Tryghed Nedsat Erhvervsevne forsikringer, som samtidig skifter navn til Tab af Erhvervsevne Basis. Det er fortsat PFA Pension, som leverer og administrerer forsikringerne.
>
> I forbindelse med ændringen har vi bl.a. ændret forsikringernes udløbstidspunkt fra 60 til 62 år. Du kan læse mere om de væsentligste ændringer i den oversigt, som vi har vedlagt dette brev. Vi har også vedlagt forsikringsbetingelserne for Tab af Erhvervsevne Basis (BX0186)

Forsikringsdækning og præmie
Din nuværende Tryghed Nedsat Erhvervsevne har en forsikringsdækning ved tab af erhvervsevne på 165.000 kr. (2011) og koster 6.840 kr. årligt (2011).

Tab af Erhvervsevne Basis har en forsikringsdækning ved tab af erhvervsevne på 169.500 kr. (2012) og koster 9.396 kr. årligt (2012).

Din forsikring er under udbetaling
Vi har registreret, at du aktuelt modtager udbetaling på din Tryghed Nedsat Erhvervsevne. Derfor fortsætter din forsikring på de eksisterende vilkår og pris, dog med almindelig prisregulering hvert år. Dette brev er således blot en forvarsling.

Hvis udbetalingen på din forsikring ophører af helbredsmæssige grunde, vil du fra det tidspunkt blive omfattet af ændringerne på forsikringen samt prisstigningen. Du vil modtage separat brev fra os, hvis vi ændrer din forsikring."

Forsikringsbetingelserne indeholder følgende bestemmelser:

"§ 5 Udbetaling
Retten til udbetaling af dækning ved tab af arbejdsevne indtræder, når forsikredes arbejdsevne inden det 60. år på grund of sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til halvdelen eller derunder af den fulde arbejdsevne.
…
Udbetalingen ophører dog senest den 14. januar efter, at forsikrede er fyldt 60 år eller ved forsikredes død forinden.
…

§ 11 Regulering
Gruppeforsikringens dækning pristalsreguleres hvert år den 15. januar.
…

§ 13 Forsikringsdækningens bortfald
Forsikringsdækningen bortfalder, hvis kundeforholdet i henhold til § 2 bortfalder, eller præmiebetalingen ophører og i alle tilfælde den 14. januar efter, at den forsikrede er fyldt 60 år. …"

Nævnet udtaler:

Nævnet finder, at det fremgår med den nødvendige klarhed af selskabets brev af september 2011 til klageren, at hans forsikring fortsætter på de eksisterende vilkår og pris, idet hans forsikring er under udbetaling. Nævnet finder, at klageren ikke ved selskabets brev eller i øvrigt er blevet bibragt en berettiget forventning om, at hans forsikring var overgået til nye forsikringsbetingelser, herunder at forsikringsdækningen ville fortsætte til hans 62. år.

Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har standset udbetalingerne pr. 1/2 2015 med henvisning til, at klageren fyldte 60 år i 2014, jf. forsikringsbetingelsernes §§ 5 og 13.

Selskabet har efterbetalt pristalsreguleringer af ydelserne for perioden 30/1 2012 til 1/2 2015 inkl. renter. Efter en gennemgang af sagen, herunder særligt det oplyste om ydelsernes og reguleringernes størrelse og beregning, finder nævnet ikke grundlag for at pålægge selskabet at foretage yderligere reguleringer af de udbetalte forsikringsydelser.

Nævnet bemærker, at krav vedrørende ydelser, der ligger mere end 3 år forud for sagens indbringelse for nævnet, må antages at være forældede, idet krav vedrørende løbende ydelser af den aktuelle karakter forældes successivt efter en 3-årig forældelsesfrist for den enkelte ydelse, jf. forældelseslovens § 8, jf. § 3.

Blandt andet henset hertil finder nævnet ikke grundlag for at pålægge selskabet at udarbejde et nærmere detaljeret regnskab over de udbetalte forsikringsydelser i løbet af hele udbetalingsperioden fra april 2000 og frem, som klageren har ønsket.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels